

KRATKA DNEVNA ZGODBA

POHORSKI:

POHORSKI MEDVEDJE

Danes jih žal ni več. Zadnji so bili ustreljeni sredi prejšnjega stoletja, ko so se zaradi delovanja mnogoštevilnih steklar in zaradi evetnoe lesne trgovine začeli dotedanji pohorski pragodži redčiti vedno bolj, dokler ni ogromno Pohorje po svojih širokih, dolgih hrbitih, še bolj pa po svojih rebrih in pobočjih pokazalo velikih golih jas. Spomin na velikega prijatelja medu, sadja, ovsu in drobnice, spomin na godrnjavo zver, ki jo domačini zalezujejo z veliko vneto in brez strahu, se z njo borijo in premetavajo, spomin na kosatega "toa", nerodnega podplatjarja, pa še živi in le v poznih Medvedjih jamah in brlogih, temveč tudi v pohorskih vasih celo v neposredni bližini Maribora.

Pohorski medved ima moč dvanajstih krepkih moč, je sploh primer velike telesne moči, in krepkih mišic. Pritepe se v sadovnjak ob gozdu, se postavi na zadnje noge in začne tresti debelo staro hruško, da zrelega sadu kar dežuje na tla. Ko ga pobira, prihiti kmetič s kolo ter ga pogumno prepodi; enako tudi, kadar mu v čebelnjaku krađe med, kadar mu ob oveni njuvi smuka lečo in oves ali kadar koplje s svojimi srpasto zakrivljenimi krepkimi prsti krompir. Ob gornjem koncu strne ovsene njive, obdane z lečo, sede pohorski sladkosedež na tla in smučič po zadnjici proti njemu spodnjemu koncu, pri tem se drži pokoneci, zbira in pripogibljuje s prednjimi šapami latje k gobcu ter smuka z nje zrela zrnje. Ko tako pridri na podnji konec njive, vstane, taca po vseh štirih zopet nazaj in prične znova svoje škodljivo opravilo. Če je oves že požet in snopovje zloženo v visoko kopo, trga kopo in v zoblje s snopa zrnje. Pohorski kmetič leta 1848 proti takemu početju mrnavega podplatjarja nima drugega sredstva nego kol in zvijačo. Kmet postavi ovseno kopo na spodnji konec njive tik nad globok prepad; zraven pa priveže s tanko trto na količ gare — dvokolnice. Težki podplatjar se seve-

da takoj spravi na voziček, da bi lažje prišel do ovsenega snopa. Trta se pretrga in medved trešči z vozilom vred v prepad. Omamljeni obleži poleg dvokolnice v globočini. Ko se zopet zave in zagleda gare, jih zgrabi s prednjimi tacami ter jih razdrobi na kose. Nato odgodrnja a na tisto njivo ga ni več. S posebnimi plašilnimi, glasno ropotajočimi napravami skuša pohorski kmet odvrniti medveda od svojega doma, od njiv, drobnice in sadnega drevoja. Pri taki leseni napravi vrti voda veliko kolo, kladivo na udarja enakomerno kot v kovačnici in posnema ropotarje fužine, ki v njej kujejo in izdelujejo sekire, lopate, krampe srpe in drugo železno orodje. Pohorski medved pa ni samo divja zver, temveč je tudi užajljena glava. Ko zagleda tako ropotajočo napravo, stopi bliže, si jo ogledava od vseh strani, od spodaj, od zgoraj, tipa, voha, prisluškuje in preiskuje kakor otrok novo igračko. Teda laj ga udari kladivo po gobcu ali po ušesu. Ves razjarjen se počne kosmatinec na leseno napravo, na kolo, na kladivo, trga, grize, tepta, lomi in besni, dokler vse naprave ne polere in razruši do tal.

V začetku 19. stoletja je živel tedaj po Vzhodnem Pohorju daleč znani glažutar Francelj, rodom Nemeec s Čehoslovaškega, zaposlen v steklarni pod Sv. Arehom. Na sedaj Reiserjevem posestvu nad Pekrami zalezuje medveda. Kmalu se srečata. Strel zadoni, a edina krogelja zadene slabo. Mogočno se zvrva medved. Francelj zbeži in beži, dokler se ne čuti varnega za zaprtimi hišnimi vrati pri kmetu Trbišku. Skupno z domačimi gredo gledat. Na mestu najdejo medveda mrtvega; okoli njega pa vse mlade bukke in smreke pregrize, prelomljene ali izruvane, vse pokvarjeno in pomanjano.

V tajinstveni "Poštolet" kjer so nekoč bivali Ilirci in Keltje v njenem gradišču, so tuji lovci iz bližnjega Radvanja prežali vsak zase na medveda. Prvi lovec ga zapazi ter ustreli nanj. Medved nekoliko zagodrnja, pa stopa mirno dalje, v smeri proti Radvanju blizu mimo drugega in tretjega loveca ki mrzlično stiskata puške ob drevo, pa se jih ne upata sprožiti in streljati na sicer ranjeno zver. Zaradi nastale noči se vrnejo v Radvanjo. Ko gredo dva dni pozneje zopet na "Poštolet", najdejo medveda mrtvega v gozdu pod gradiščem blizu gradu Betnava. To je bilo leta 1840.

Lovec Medved je v letu 1800 bil v pohorskem gozdu nad Gornjeradvanjskim gradom na lov z drugimi. Slabo zadene medveda. Obstreljena zver se že hoče zagnati vanj; tedaj prihite na njegov obupni klic tovariši, ustrelje krvoločno žival in tako rešijo Medveda pred medvedom.

Ko so v 17. stoletju laški kupci in trgovci sekali gozdove v Vrhovem dolu blizu Limbuša, je v gozdu kmeta Marina italijanski delavec s sekuro ubil spečega medveda, prežeč nanj z drevesa; zavratno, prav po italijansko. Po slovensko sta se v tako zvani "Klavžič" v divje razoranih jarkih in jarugh severne poh. Bistrice in v bližnjem Loškem jarku leta 1790 metala s kosmatinec brata Kolt iz Bistrice. Blizu gražute ju napade medved, a on dva ga premagata v borbi na življenje samo z lovskim nožem.

Leta 1780 je neki Bistričan tudi v Loškem jarku, blizu Čandrove žage obstrelil medveda. Medved spravi loveca pod se, a spretni in duha prisotni pohorski lovec ga zabeže z nožem in zakolje.

Se pred l. 1878 je huda predla nekemu mesarju iz Slivnice. Bil je na neki kmetiji na Pohorju, kjer je klal prašiča in pozno v noč delal klobase. Nekoliko dobre volje in s polnim nahrbtnikom klobas se pomika skozi črni gozd proti domu. Tedaj ga sreča medved in stopa godrnjaje za njim. V strahu in trepetu mu Slivničan spusti na tla dišečo krvavo klobaso, pa se s pusti v tek. Mreina jo takoj pograbi in pogoltno, pa je bežečemu mesarju takoj zopet za petami. Ta mu spusti hitro drugo klobaso na tla ter začne zopet teči. Brž jo medved zopet zgrabi ter urno stopa za mesarjem. Ko je mesar zadnjo klobaso potem od strahu prepustil medvedu, tresoč se, kaj bo sedaj, se je prikazala prva razsvetljena kmetijska hiša; medved je izginil, mesar pa se je s praznim nahrbtnikom oddahnil v hiši, ki ga je očividno rešila.

S pohorskimi pragodži je izginil tudi prikupljivi kosmatinec, enako kakor ris. Od tedaj na se je tembolj udomachila na Pohorju plemenita divjad, srne in divje koze, veliki divji petelin, zlasti pa ruševac, sta velika privlačnost nele za loveca, temveč za vsakega ljubitelja narave sploh.

HOER JE UMORIL, KEP JE ŠLA V KINO.

Portugalski gradbenik Francisco, ki je bival v Parizu, je umoril svojo 19-letno hčer in izvršil potem samomor. Mlada dekle je obiskalo navzlic očetuvi prepovedi neki kinematograf. Ko se je vrnila domov, jo je oče zabolil v veži. Napisal je potem pismo policijskemu komisarju, v katerem pravi, da je hčer usmrtil, ker kinematografe sovraži in jo je hotel obraniti te "nesreče nad žiloveštvom." Nato je usmrtil še samega sebe.

Odkod ime Ilirija?

Ko je zmagoviti Napoleon odtrgal naše dežele od habsburške monarhije in jih združil v novo upravno skupino, jim je izbral naziv Ilirske dežele. Napoleon je stremel po obnovitvi rimske svetovne vladavine. Iz tega posnemanja rimljanskega veličja potekajo tudi starinska imenovanja še drugih od Francozov ustanovljenih državnih tvorb, kot so na primer ligurska, helvetska in bavatavska republika in kraljstvo Etrurija. Napoleon je imel pri sebi vedno znanstvenike, ki bi naj proučevali dežele in mu dajali vsa potrebna pojasnila. Tako se je meseca oktobra 1809, preden je odptoval z Dunaja, dal poučiti od upokojenega avstrijskega državnika in svojega znanca z mirovnih pogajanj leta 1797, grofa Filipa Kobencelja, lastnika ribniške graščine, tudi od svojega izvedenca Serresa, o Iliriji in o Slovanih. Serres se je obrnil za nadaljnja in podrobnejša pojasnila tudi na Slovence Kopitarja, ki je takrat že prebival na Dunaju. Ako ne že prej v poletju od Marmonta, je vsaj sedaj mogel Napoleon zvedeti, da je na jugu slovenski narod. To mu je bilo brez dvoma jako ljubo, zakaj, ako bi se mogel pridobiti prijateljstvo in naklonjenost novih slovenskih državljanov, bi mogel opt nanje zgraditi tem trdnejši jez proti nemškemu Dunaju.

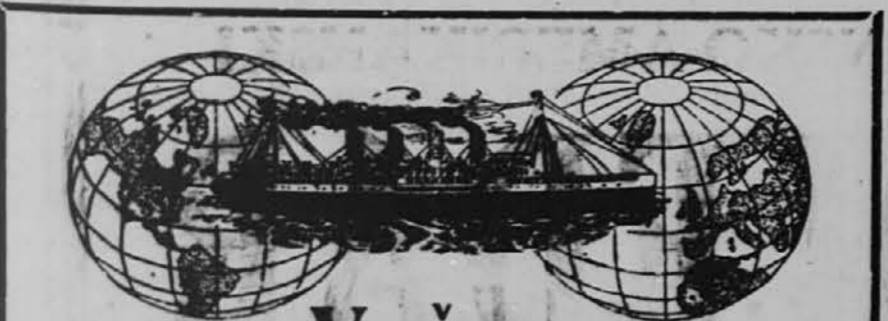
Ilirci, ki je torej Napoleon po njih posnel in obdržal ime za svoje nove province, so bili narod, ki je še pred Rimljani stanoval na vzhodnih obalah Jadranskega morja in gospodoval nad njim. Današnji Albanci so veče ali manj čisti potomci teh prvotnih prebivalcev. Valentin Vodnik je videl v Iliriji po večini združeno slovensko in hrvaško prebivalstvo. Ker je pa menil, da so Slovani in Sloveni od nekdanj stanovali po teh krajih, je imel tudi stare Ilirce za njihove pradede. V svojem slavospevu "Ilirija oživljena", kjer poveljuje Napoleonevo zaslugue za slovenski prepodod trdi zato, da pomenja Ilirce toliko kot Slovence.

PARIŠKI LOPOVI.

Na velikem pariškem bulvaru so aretirali dva sleparja, ki sta ponarejala domače in inostrane vrednostne papirje in ki ju je policija že dolgo iskala. Ta to neki Paul Corne in Leon Leygonie. Ko so jima detektiv napovedali aretacijo, sta se postavila v bran in sta oddala več streliv iz samokresov, ki so ranili dva detektiva. Hotela sta nato zbežati s svojim avtom, ki sta ga bila v ostalem tudi ukradla. Stražnikom in pasantom pa je uspelo, da so ju prijeli in razorožili. V njunih žepih so našli okrog 900 ponarejenih vrednostnih papirjev. Corne in Leygonie pripadeta neki mednarodni tolpi, ki je od zadnjega aprila spravila v promet že več nego 4200 ponarejenih delnic.

ČE ZAVAROVANCA USMRETE.

Zanimiv sodni spor je nastal v Angliji, kjer tožijo upniki zavarovalnico, naj jim izplača zavarovalnico za usmrčenega dr. Ruxtona. Mož je bil po rodu Ind in obtožnica mu je očitala, da je umoril svojo ženo in dožiljo svojih otrok. Našli so sicer trupli, toda ugotoviti ni so mogli, kdo sta umorjenki. Policija je pa našla toliko sledov, da je vse kazalo, da je bil dr. Ruxton razkrinkan. Nad 100 prič je nastopilo proti njemu, toda obtožnica je navzlic temu krivdo odločno zanimal. Obravnavo so odgodili za tri mesece in zaslišali 115 novih prič. Čeprav je dr. Ruxton do zadnjega trdil, da je nedolžen, je bil obsojen na smrt in usmrčen.

Važno za potovanje. SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau) 216 West 18th Street New York, N. Y. Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvarih. Vseč našo dolgotrajno skušnjo vam zamoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Vato so za potne obratne na nas za vsa pojasnila. MI preskrbimo vse, bodisi pranje za povratna dovoljenja, potni liste, vizete in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške. Nedržavljeni naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT: trpi najmanj en mesec. Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Znanstveni in Poučni Spisi

Table listing various books for sale with titles, authors, and prices. Includes titles like 'AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER', 'AMERIKA IN AMERIKANCI', 'BORSKA VOJSKA', 'BREZPOSELNI IN PROBLEMI SKRBEŠTVA', etc.

Poslovilno pismo ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

22

Uljudno se ji odkrije in odpre vrtna vrata, se ji prikloni ter jo pusti, da gre, trdno odločen, da počaka, dokler ne odide. Toda Lona ni hotela opustiti te priložnosti, da dobi pojasnilo. Nasmije se mu in pravi mirno:

"Dober večer, gospod Hennersberg — dobro, da sem vas srečala. Gotovo ste tudi na potu v mesto. Upam, da imate toliko časa, da me sprejmete do poulične železnice. Pot do tja je tako samotna, ker vodi mimo praznih zemljišč."

"Te prošnje ni mogel zavrniti, ne da bi bil neuljuden. Uljudno se ji prikloni in odgovori mirno:

"Prav rad, milostljiva gospica." Nekaj časa hodita molče. Lona skrivaj gleda od strani v njegov obraz. Naenkrat pa obstane.

"Gospod baron Hennersberg, kaj so vam napravili, da ste tako premenili svoje obnašanje proti meni?"

Ne upa se je pogledati in gleda mimo nje po samotni, slabo razsvetljeni ulici.

"Prosim, da od mene ne zahtevate odgovora, milostljiva gospica. Prosim, ne zmenite se prav nič za to."

Njene oči vise na njegovem obrazu. Dobro je opazila, kako se je boril sam s seboj, kako se je bridka bolest poglabljala v njegove poteze. In to premaga vso njeno slabost. Visoko se vzravna.

"Torej, nočete mi odgovoriti — ali boljše, ne smete. Toda s umim, čutim, da vas je nekdo razžalil. Človek ima včasih šteti čuti in ta mi pravi, da je moja mačeha nekaj napravila, da prenehate s svojimi obiski pri nas. Od mojega očeta to sploh ne prihaja, četudi je mogoče s svojo osebnostjo moral zakrivati mojo mačeho. Povejte mi samo eno: Ali ste po onem večernem obisku še kdaj bili v našem stanovanju z mojimi stariši? Na to vprašanje mi boste menda mogli odgovoriti."

Ludvik trdno stisne zobe in pogleda v njeno velike, nemirne oči.

"Da, enkrat sem bil v stanovanju vaših starišev, pisno vašega očeta me je poklicalo tja. In — po razgovoru z vašimi stariši sem vedel, da je moja dolžnost, da nikdar več ne pridem — da se vas po možnosti izogibljam."

Navzlec slabi razsvetljava opazi Ludvik, kako je šinila Loni rdečica v obraz in se ji v razburjenosti tresejo ustnice.

"Mislila sem si," pravi Lona tiho, "dopovedali so vam, da je to vaša dolžnost."

"Dovolite mi, da več ne povem," pravi rezko. Bridek nasmeh ji raztegne ustnice.

"Tudi ni potrebno, da bi še kaj več govorili; vem vse, kot bi bila poleg. Saj vendar poznam svojo mačeho; dosegla je svoj cilj."

Vedel je, da ne more ničesar več zamolčati.

"Nikdo vas ne sme ovirati, da dosežete svoj cilj," pravi Ludvik hripavo. "Vaša mačeha je videla v meni oviro do tega cilja."

"Do kakšnega cilja?" pravi Lona z bledimi ustnicami.

"Do cilja — da postanete žena bogatega ženina — ki se poteguje za vas."

Te besede zadenejo Lono kot udarec. To, torej mu je bilo rečeno? Lona nekaj časa stoji kot okamenela in strmi vanj. Samotno je bilo okoli obeh; daleč okoli ni bilo nikogar. Tam stoji razsvetljena vila dr. Friesena, v kateri je še vladalo veselo življenje. Zunaj pa sta oba mlada človeka popolnoma sama kot na samotnem otoku.

Naenkrat pa se Loni vderejo solze iz oči; napetost njenih živec nekoliko poneha.

"To vam je bilo povedano! Upala se vam je kaj takega povedati? Kako poniževalno je to za mene."

Z vročim nemirno jo gleda.

"Milostljiva gospica, pomirite se, saj ni nič poniževalnega za vas, ako se nameravate poročiti z bogatim ženinom."

Lona pa ga pogleda, da prične Ludvikova samozavest o mahovati. Njene oči vsplamte in solze se ji posuše.

"O, kako malo me poznate, ako mislite, da hrepenim po takem cilju, po cilju, katerega mi moja mačeha iz sebičnih nagibov kaže kot zaželjenega. Tudi ni res, da se kak bogat ženin poteguje za mene, to je samo domišljija moje mačeha. Nikdar nisem mislila na to, da bi se iz gmotnega dobička vezala na kakega moža. Hvala Bogu, zdrava sem in znam delati in predno se ponižam tako daleč, da podarim svojo roko brez sra, bom rajše do konca svojih dni sedela v pisarni in si služila kruh."

Ludvik globoko in olajševalno dahne. Oči mu prično žareti kot prej, kadar so se srečale z njenimi.

"Vedel sem, navzlec temu, kar sta mi vaša mačeha in pod njenim vplivom tudi vaš oče rekla. Toda, pri vsem tem me je zadelo zelo bridko. In tem bridkeje, milostljiva gospica, ker — toda ne — ne smem vam več povedati; dal sem svojo besedo, da storim vse v svojih močeh, da ne vznemirjam miru vašega srca. Navzlec temu da si sam to želim, mi je bila ta obljuba zelo težka, to ve Bog — toda — jaz revež ne morem ničesar storiti, kot molče se odpovedati sreči, ki mi je nedosegljiva."

Temna rdečica se zopet razlije čez Loni obraz, toda njene oči živo gledajo v njegov obraz. Nato pa pravi tiho, z izrazom, ki ga globoko pretrese.

"Dva reveža, kot sva midva, moreta v najinem slučaju napraviti le eno, gospod baron Hennersberg."

Ludvik krepko stisne njeno roko.

"Kaj moreva storiti — Lona — Lona — kaj moreva storiti?" jo vpraša in jo goreče pogleda.

Njene oči se zopet porose. In v ginljivi mehki reči:

"Bada se imeti, Ludvik Hennersberg, in — ostati si zvesta, pa naj pride karkoli."

Tedaj pa se Ludvik več ne zdrži, privije jo na svoje prsi in svoje ustnice pritisne na njene. Lona popolnoma mirno počiva na njegovem sru, mu nežno in vroče vrne poljub, nato pa se lahko izvije iz njegovega objema.

"Sedaj pa morava dalje, Ludvik."

Ludvik pa trdno drži njeno roko.

(Dalje prihodnjik.)

ZNANSTVENE IN POUČNE KNJIGE

- ZNANSTVENA KNJIŽNICA, 78 strani. Cena... 35
Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških kozakov.
ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena... 40
V knjižici najdeš v lepem redu omenjeno vse, kar potrebuješ, da si ohraniš in popraviš svoje zdravje.
ZGODOVINA UMETNOSTI PRI SLOVENCIH, SRBIH IN HRVATIH. 137 strani. Cena... 1,90
Znamenito delo našega znanega umetnostnega zgodovinarja Josipa Mala. V knjigi je 67 krasnih slik.
ZDRAVJE MLADIH. 147 strani. Cena... 1,25
Higijena doma in v šoli. Opis bolezni pri mladini.
ZDRAVJE IN BOLEZNI V DOMAČI HIŠI. sp. dr. Just Bačar. Cena... 1,35
Sestav, delovanje in nega človeškega telesa.

Naročilom je priložiti čenar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštno znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, reko- mandirajte pismo.

KNJIGE POŠILJAMO POŠTNE PROSTO

Naslovite na: —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Na parnikih, ki se debelo tiskani, se vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

- 22. januarja: Europa v Bremen
23. januarja: Conte di Savoia v Genoa Champlain v Havre
27. januarja: Aquitania v Cherbourg Manhattan v Havre
2. februarja: Bremen v Bremen Berengaria v Cherbourg Paris v Havre Rex v Genoa
1. februarja: Europa v Bremen
10. februarja: Washington v Havre
13. februarja: Conte di Savoia v Genoa
19. februarja: Bremen v Bremen
20. februarja: Ile de France v Havre Saturnia v Trst
24. februarja: Manhattan v Havre Queen Mary v Cherbourg
26. februarja: Europa v Bremen
27. februarja: Paris v Havre Rex v Genoa
3. marca: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg
6. marca: Conte di Savoia v Genoa
9. marca: Bremen v Bremen
10. marca: Queen Mary v Cherbourg Washington v Havre
12. marca: Ile de France v Havre
17. marca: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg
18. marca: Europa v Bremen
19. marca: Rex v Genoa
24. marca: Manhattan v Havre Queen Mary v Cherbourg
27. marca: Bremen v Bremen
31. marca: Conte di Savoia v Genoa
7. aprila: Washington v Havre Lafayette v Havre Queen Mary v Cherbourg

Shipping News advertisement with ship illustration and contact info for Slovenic Publishing Company.

Kako je časih ljudi zeblo.

Plinij mlajši poroča, da so stari Rimljani imeli centralno kurjavo, gorak zrak so po ceveh napeljali po svojih bivališčih. Vendar se je izkazalo l. 1709, ki je bilo strašno mrzlo leto za vso Evropo, da se more civilizirani svet le malo zoper stavljati zaprti gledališča radi mrazu, sodniki obravnava niso mogli imeti, ker je tinta zamrzla v tintnikih. V kletah se je vino spremenilo v led, pri jedi se je na kruhu nabrala ledena skorja. Tedaj so ljudje zmrzli v posteljah in največ ponoči rojenih otrok ni dočakalo jutra.

V Tuilerijah niso mogli pošteno zakuriti niti ob nastopu vlade Ludovika XVI. V kraljevih palačah so imeli le malo peči in težko so se odločili za to, da so jih sezidali večje število. Kamin jim je bil predmet razkošja ne pa za uporabo. Spričo peči pa so se Francozi kar zgrozili, saj je tedaj dejal neki Francez o njej, da "človeku ob pogledu na peč ohrmi domišljija in se mu duša napolni z otožnostjo." Francozi so lažje prenašali še tako hud mraz ko pa to nevidno, dneško, soparno toploto peči. Kjer so imeli kako peč, so jo kurili z ogljem, česar pa niso znali in tako se je marsikdo zastopil s plini iz oglja, kar je peč še bolj osovražilo.

Ljudje so iz mrzlih sob pobegnili v kavarne, ki so v 18. stoletju prihajale v modo, ali so zlezli v posteljo, kjer so ostajali ves čas in so sprejemali tudi goste leže. Časih ni bilo druge izbire, ko da sedi v dimu pri kaminu ali pa prezebaš in ljudje so si rajši izbrali mraz, celo tam, kjer so imeli dovolj drv. Imeli pa so v tistih letih majhne ogrevalne z roke in noge, ki so jih jemali tudi s seboj v cerkev, saj sicer ne bi bili mogli ostati v cerkvi do konca maše.

Najmodernejši in najpriljubljenejši ogrevalni pa so bile postelje. Pogrnjene so bile z mehkejšimi in najdebelejšimi kožami. Lestolat-Bochoue, znamenit zdravnik francoske akademije tedanje dobe je napisal tedaj knjigo o tem, kako more človek doseči starost 80 let in si ohraniti čilost in svežost telesa, če vse mrzle dni pozimi preleži v postelji, češ, da je vprav posteljina, enakomerna toplota človeškemu organizmu najbolj primerna in ga obvaruje bolezni in nevarnosti. Zgodovinske knjige povedo, da so bile zime v 17. in 18. sto-

Advertisement for Hamburg-German Line North German Lloyd, featuring ship illustrations and route information.

letju dosti huje kot v 19. stoletju. Vsi podatki pa soglašajo v tem, da je bila zima leta 1709 pač najhujša, kar se jih sploh spominja človeštvo. Zgodovinski podatki poročajo, da je tistega leta zmrznilo v Parizu med 5. jan. in 2. febr. — več tisoč ljudi. Teža čudovitega leta se je pa tudi izkazala, da so ljudje pripravljeni žrtvovati celo življenje svoji ničemurnosti — in to ne le na Francoskem. V versailjskem gradu, ki je bil glede na praktičnost in higijeno ena izmed najbolj napak sezidanih stavb, so se dan na dan gnetli najvišji plemiči, veleposestniki, visoki uradniki, potemnih luknjah brez oken in zraka (kamor bi zdaj še živali ne dali), samo zato, da so mogli biti v bližini kralja. Mogli bi si bili najeti hiše in palače za svoj denar v Parizu, pa so se rajši mrevarili po grajskih luknjah, da so bili le bliže kraljevi osebi, upajoč, da ga za trenutek ugledajo, da zaslišijo besedico iz njegovih ust.

Leta 1758 je bil kralj Ludvik XV. v postelji pri maši in si je dal v svoji sobi napraviti dva kamina. Še prav do revolucije je gospodo v Tuilerijah do kosti zeblo. Pozimi so bile stene vlažne, toplota kaminov jih ni mogla osušiti. Sobe za služinčad niso imele nobene kurjave in vsi dvorski službenci so se greli v — kuhinji.

Sele konec 18. stoletja smo dobili pravilno kurjavo, ki se je pa ljudje navzlec vsemu niso razveselili, češ, da je s tem tudi minila vsa domačnost. Zares so se prej zbirali vsi pri kaminu, kjer so — vsi zaviti in obomotani v polhovke in plašče — tvorili eno družino, skoraj tako, kot pravimo: Mrzle roke, toplo srce.

KDAJ JE NAJVEČ POROK.

V Angliji so sestavili statistiko o tem, kdaj se ljudje najraje ženijo in može. Podatki nam kažejo, da se je v največjem času pridružil juliju, avgustu in septembru, v katerih je bilo doslej največ porok, še en mesec, namreč junij. O tem mesecu je vladalo prej praznoverje, da se vsi, ki sklenejo v njem zakonsko zvezo, še enkrat poročijo, da torej ovdove. Zадnja leta je bilo pa v Londonu v nekaterih tednih junija

toliko porok, da jih je odpadlo povprečno 200 na en dan. Ta izprememba se razlaga s tem, da nastopi v juniju mnogo mladih ljudi dopust, ki ga hočejo preživeti že kot srečni zakonci. Maja, ki uživa enako slab glas, kakor ga je užival doslej junij, se zaljubljenec še vedno izogibljuje. Kar se tiče starosti, v kateri sklepajo mladi ljudje zakonske zveze, se pri ženskah sploh ni izpremenilo. Pred 21 letom se omoži izmed šestih deklet samo ena. Največ se jih omoži med 21. in 25. letom. Moške so povprečno vedno 3 leta starejši od nevest. Večina moških se ženi med 25. in 27. letom.

Large advertisement for Slovenian-American Calendar (Slovensko-Amerikanski Koledar) for 1937, including pricing and contact information.